

Professor uten fasit

En heltrondhjemske cd med fiolinkonsert og basskonsert av Ståle Kleiberg lanseres internasjonalt i disse dager.

– Plata viser musikken min slik den ideelt sett er tenkt å være, sier en etter eget utsagn kjempefornøyd komponist og musikkprofessor Ståle Kleiberg ved Institutt for Musikk/NTNU. Trondheimsmusikerne Marianne Thorsen og Göran Sjölin er solister på plata «Treble & bass», med fullt Trondheim Symfoniorkester i ryggen.

Ingen selvfølge

– Å realisere en plate som dette er et litt av et løft og et voldsomt prosjekt. Viljen og evnen til å forlate sine tuer og få ting til å skje litt på tvers, er en fabelaktig styrke og en kvalitet ved musikkmiljøet i Trondheim som det er livsviktig å ivareta, understreker Kleiberg. Slikt er ingen selvfølge. Jeg vet andre steder i Norge hvor det samme neppe ville vært mulig, sier han takknemlig.

Plata er produsert av grammy-nominerte Lindberg Lyd, utgis på labelen 2L.

– Både produsent og lydtekniker er perfektjonister. De går aldri for enkle og lettvinde løsninger. For meg har det vært en voldsom betryggelse og garanti for et godt resultat, sier Kleiberg. Plata skal distribueres internasjonalt. Det er sendt langt flere anmelderexemplar ut av landet enn i Norge.

Ikke bare god ide

Begge konsertene er tidligere urframført i Olavshallen i Trondheim i TSO-regi. Frode Hoff urframførte fiolinkonserten som Marianne Thorsen spiller på plata, mens platesolisten Göran Sjölin også sto for førstepremieren av basskonserten. Ingen av konsertene er senere spilt noe sted, men Kleiberg håper og tror at plata vil generere framføringer.

– Fiolinkonserten blir nok den mest spilte av de to. Konserter for kontrabass er mer uvan-

Varig verdi Ståle Kleiberg ønsker å skrive musikk med en viss umiddelbar sensualitet, samtidig som musikken må ha form. Musikken skal være nyanserik og ikke bare skumme de overflatiske følelsene og stemningene; den må gjerne gi opplevelser som varer utover øyeblikket, sier han. Foto: NILS TOLDNES

lige for så vel orkestre som publikum. Det krever liksom litt ekstra for å sette den på programmet. Men jeg håper jo at den også får et liv, sier Kleiberg.

– Å skrive en konsert for kontrabass og orkester er i utgangspunktet ikke en veldig god idé, sier Kleiberg. Bass er et vanskelig soloinstrument; det gjelder både volum og at instrumentet ikke innbyr til samme virtuositet som for eksempel fiolin og sjarmerinstrumentene.

– Hvorfor skrev du for bass da?

– Fordi instrumentet har andre kvaliteter: Jeg ville få fram det instrumenttypiske ved kontrabassen og spille på de mulighe-

tene. Egentlig er jeg nokså fornøyd med løsningen, sier en til ham å være sjeldent ubeskjeden Kleiberg som er veldig fornøyd med måten Göran Sjölin framfører konserten på.

Flere tolkningsmuligheter

Plata «Treble & bass» er den mest «perfeksjonerte» i betydningen gjennomarbeidede av alle de fem platene som hittil er utgitt av hans musikk, mener Kleiberg. Men det byr ikke at plata er «fasiten» på hvordan fiolinkonserten og basskonserten skal framføres.

– Nei, jeg opererer ikke med en slik fasit. Når musikken skal «fryses fast» i form av en innspilling, er det selvfølgelig viktig å få et så optimalt resultat som mulig. Det har vi fått og jeg føler virkelig samsvar mellom resultatet og det arbeidet jeg har lagt i partituret. Men det betyr ikke at

plata er den «endelige» versjonen av disse konsertene, understreker Kleiberg.

– Marianne er jo fantastisk i fiolinkonserten og jeg hadde en veldig positiv og lærerik dialog med både henne og Göran under innspillingen.

Men jeg er veldig åpen for at det for begge konsertene finnes tolkningsmuligheter som jeg ikke overskuer, sier Kleiberg. Det gjelder for alle kunstverk, mener han; at et maleri, en bok, en musikkstykke har flere realiserings- og interpretasjonsmuligheter er et vesentlig kvalitetskriterium. Samtidig går det en grense et sted; man kan selvfølgelig krysse den, men da dreier det seg ikke lengre om samme verket..

Ståle Kleiberg driver nå vek-

selbruk som komponist og professor ved Institutt for Musikk/NTNU.

– Når jeg først skal ha en jobb, kan det ikke bli bedre. Jeg har

det veldig godt og har ingen grunn til å klage. Men ideelt skulle jeg gjerne komponert på heltid; det må

jeg innrømme, sier Kleiberg. For tiden skriver han på et stort oratorieaktig, kirkemusikalsk verk til tekster fra «Kjærlighetens høysang» og et orgelverk som skal framføres på Steinmeyerorgelet i Nidarosdomen på en orgelfestival i november. På litt lengre sikt må han også fullføre en strykekvartett.

OLE-EINAR ANDERSEN 951 98 657
ole-einar.andersen@adresseavisen.no

Plata viser musikken min slik den ideelt sett er tenkt å være.

Mektige Trondheims-baserte konserter

To av Kleibergs aller beste komposisjoner samlet på én cd.

Marianne Thorsen, fiolin, Göran Sjölin, kontrabass
Trondheim symfoniorkester
Daniel Reuss, dirigent

Kleiberg er utvilsomt en romantiker. Og en ganske så melankolsk en i tillegg. Derfor er det musikk mettet av sterke følelser som blir presentert på denne innspillingen av fiolinkonserten fra 2005 og kontrabasskonserten fra 1999. Men mest av alt dreier dette seg om musikk som oppsummerer denne internasjonalt anerkjente komponistens utvikling på en spennende

måte. Derfor sprenger den grensene for den lokale forankringen den tilsynelatende er. For mer Trondheims-basert kan den nesten ikke bli når komponisten selv bor i Trondheim og så vel orkester som solister har samme tilknytning.

Likevel peker den langt utover det regionale, og faktisk mot både øst og vest. For her kan man få fornemmelsen av en

nesten britisk nyromantikk kombinert med en energisk neoklassisisme. Det gir musikken en balansert avveksling mellom vakre skildringer og energiske høydepunkt. Men først og fremst dreier dette seg om et sterkt personlig uttrykk, der et solid håndverk fører til iørefallende uttrykk det går an å dvele ved. Det gjelder spesielt andresatsen i kontra-

basskonserten, som også får karakter av Sjölin. Men det er nok først og fremst fiolinkonserten som peker seg ut som et helt og holdent modent verk. Og Marianne Thorsen forsterker dette inntrykket med sin energiske, men varme tone.

Anmeldt av HROAR KLEMPE